AFİF DEMİRKIRAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 2007 yılı merkezî yönetim bütçesi dördüncü tur görüşmeleri üzerine kişisel söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugünkü konuşmamda, kısa adı GAP olan Güneydoğu Anadolu Projesi -ki, bu bir entegre kalkınma projesidir, cumhuriyet tarihimizin bir şaheseridir, dünyanın en önemli projelerinden biridir- GAP projesi üzerinde kişisel görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tarihi, tabii ki, çok eskilere dayanmaktadır. Bölgedeki elektrik santrallerinin planlamasıyla başlar. Ancak, GAP İdaresi 1989 yılında, GAP Kalkınma İdaresi 1989 yılında kurulur. 1988 yılında GAP Master Planı sonrası kurulur İdare ve o gün bugün, on yedi yıldır faaliyet göstermektedir. Biraz önce de ifade edildi, her ne kadar, 2007 sonuna kadar, 2007'nin sonundan itibaren GAP İdaresi Kanun gereği sonlanıyorsa da, bölgede kurulacak olan kalkınma ajanslarının koordinasyonunu yapmak üzere İdaremiz devam edecektir kanaatindeyim.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Biz süreyi uzatacağız, merak etmeyin.

AFİF DEMİRKIRAN (Devamla) – Onun için ben de, devam edecek kanaatimi ifade ettim.

Tabii ki, değerli arkadaşlar, GAP projesi dediğimiz zaman, sadece bir elektrik ve sulamadan bahsetmiyoruz; bunun içinde sanayi var, bunun içinde eğitim var, bunun içinde sağlık var, bunun içinde ulaşım var, bunun içinde tarımın modernizasyonu var; çok sektörlü bir projeden bahsediyoruz. Ancak, enerji ve sulama bugüne kadar hep öne çıkagelmiştir. Özellikle enerjiye baktığımız zaman, Türkiye'nin mevcut enerji potansiyelinin önemli bir kısmı bölgede, 7.500 megavat civarında. Bu da, tamamen santraller tamamlandığında, 27 milyar kilovat saatlik bir elektrik enerjisine denk gelmektedir. Bugüne kadar yüzde 70'i gerçekleşti enerjinin. Önemli bir rakamdır.

Tabii ki, olması gerekiyordu. Çünkü, boşa akan her su damlası yurt dışına dövizin gitmesi anlamına gelir. Boşa akan her su damlası, her litre su, yurt dışına doğal gaz ve petrol ücreti vermek anlamına geliyordu. Onun için, enerji projelerinin bir an önce gerçekleşmesi gerekiyordu ve gerçekleşti.

Ancak, henüz gerçekleşme bekleyen önemli projeler var. Bunlardan bir tanesi de Ilısu'dur. Bildiğiniz gibi, Ilısu Barajı'nın ve Hidroelektrik Santrali'nin temeli atılmıştır. Onu takiben, Cizre Barajı önemli bir barajdır, sulamayı da içeren bir barajdır; o da gerçekleşecektir. Yine, Dicle üzerinde Garzan Barajı özel sektör marifetiyle gerçekleşecektir. Her ne kadar, Devlet Su İşlerinin bu bir sulama ve elektrik üretim projesi de olsa birbirinden ayrıldı. Elektrik kısmını özel sektör gerçekleştirecek ve fakat, sulamasını Devlet Su İşleri yapacak.

Peki, elektrikte bu kadar büyük bir, önemli bir başarı sağlanmış da sulamada da aynı başarı sağlanmış mıdır? Değerli Bakanım burada, bürokrat arkadaşlarımız burada. Her ne kadar GAP İdaresi bir koordinasyon kurum da olsa, GAP'ı komple bir proje olarak ele aldığımızda ve sulamaya baktığımız zaman, maalesef, sulamada arzu edilen ilerlemeyi katedebilmiş değiliz. Türkiye'nin -biraz önce de arkadaşlarımız söylediler- 1,82 milyon hektar sulanabilir arazisi GAP bölgesindedir. Türkiye'nin toplam sulanabilir, ekonomik olarak toplam sulanabilir arazisi 8,5 milyon hektardır. Orantıladığımız zaman, yüzde 20'si bölgededir. Ve fakat, bugüne kadar, maalesef, sadece 260 bin hektar arazi sulamaya açılabilmiştir. Bu da yüzde 15 gibi bir rakam.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) – 121 bin Sayın Milletvekilim, öbürü toplulaştırma.

AFİF DEMİRKIRAN (Devamla) – Toplam 260 bin hektar sulamaya açılmıştır, yüzde 15'e tekabül etmektedir.

Tabii ki, bu sulama kanallarının bir an önce yapılması lazım. Bakın, Değerli Bakanım, dokuz adet sulama projesi ihale edilmiş bulunuyor. Bugüne kadar gerçekleşen, sulamaya açılan kısmının dışında geri kalan, bu dokuz projenin, ihale edilmiş olan projenin geri kalan kısmı 114 bin hektardır. Bunun için gerekli olan bütçe 2006 yılı rakamları ile 1 milyar 150 milyon yeni Türk lirasıdır. Bu dokuz projeye, 2006 yılında tahsis edilen ödeneğe baktığımız zaman; 48 milyon yeni Türk lirası. Orantıladığımız zaman yirmi beş senede ancak tamamlanabiliyor, bu dokuz proje.